

OFICINA DE CATEQUESI DEL QUEBEC
OFICINA NACIONAL PER A LA JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT 2002

Sal i Llum

**Manual de preparació per a la Jornada Mundial de la
Joventut 2002 a Toronto**

AGRAÏMENTS

Un agraïment especial per a:

Els molts joves que ens han enviat les seves històries inspiradores sobre la seva participació a la JMJ 2000 a Roma.

Els coordinadors diocesans de la pastoral juvenil: Denis Bérubé (Montreal), Nicole Beaudoin (Saint-Hyacinthe), Jean-Paul Pearson (Sherbrooke) i Jean Tailleur (Quebec), com també els seus companys de treball, que van aconsellar l'equip de producció.

Els Knights of Colombus, la Catholic Women's League i la Canadian Catholic Organization for Development and Peace, els quals, gràcies a la seva generositat, han fet possible realitzar aquest manual.

UN BISBE PARLA ALS JOVES

Joves d'arreu del món, el Papa Joan Pau II us invita a Toronto, al Canadà, perquè prengueu part en les celebracions de la 17a Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), del 23 al 28 de juliol de 2002.

Aquest esdeveniment adquireix una importància més gran encara en aquests moments en què la pau mundial i el nostre sentit de parentesc són tan fràgils. Que la propera JMJ generi en vosaltres la mateixa estima per al proïsme com la que Jesucrist va tenir. Us ho dic enèrgicament: el nostre món us necessita.

Teniu a les vostres mans un manual que us ajudarà a preparar-vos per a aquesta JMJ. Els camins de fe que s'hi proposen s'inspiren en el missatge del Papa per a aquesta ocasió. En ell us parla amb aquest gran afecte que sé que té per als joves.

Si ets un dels centenars de milers de joves que es reuniran aviat a Toronto, aquest Manual t'ajudarà a obrir el cor a la riquesa d'aquest esdeveniment. I si no hi pots acudir, també t'ajudarà a descobrir l'Evangeli de Jesucrist com una font inesgotable de bones notícies per al nostre temps, com una deu que mai no s'estronca. En qualsevol moment de la teva vida, molt després que la JMJ 2002 s'hagi acabat, pots tornar a llegir aquest llibre i a deixar que et guiï els passos una vegada més cap al murmurí d'aquesta deu.

Desitjo que tingueu un "pelegrinatge" ben feliç mentre us prepareu per a la JMJ 2002. Com va dir Joan Pau II al principi del seu pontificat: "¡No tingueu por!" Comenceu el viatge i deixeu que floreixi el millor que teniu a dins vostre. I com el Papa us diu avui, fent-se ressò de les paraules de Jesús: Sigueu "la sal de la terra" i la "llum del món"!

M. Rev. Gilles Cazabon, OMI
Bisbe de Saint-Jérôme

GUIA PER ALS SENTINELLES DEL MATÍ

Unes paraules del P. Thomas Rosica, director nacional de la JMJ 2002

Mai no oblidaré la nit del 19 d'agost de 2000 enmig d'aquell mar d'éssers humans reunits al camp de Tor Vergata, als afores de Roma. Era la gran vigília de la Jornada Mundial de la Joventut 2000, i vaig poder veure com el successor de Pere resplendia amb gran orgull, alegria i afecte, mentre s'adreçava als seus joves amics amb un nou nom: "sentinelles del matí". El Papa Joan Pau II va escriure sobre aquest mateix punt fa un any, en la cloenda del Gran Jubileu:

"Si als joves se'ls presenta Crist amb el seu veritable rostre, ells ho experimenten com una resposta convincent i són capaços d'acollir el missatge, fins i tot si és exigent i marcat per la Creu. Per això, vibrant amb el seu entusiasme, no vaig dubtar a demanar-los una opció radical de fe i de vida, assenyalant-los una tasca estupenda: que es facin «sentinelles del matí» (cf. Is 21,11-12) en aquesta aurora del nou mil·lenni." (*Novo Millennio Ineunte*, n. 9)

Al seu *Missatge als joves del món* per a la XVII Jornada Mundial de la Joventut 2002 al Canadà, el Papa Joan Pau II escriu:

"Benvolguts joves, us toca a vosaltres de ser els sentinelles del matí (cf. Is 21,11-12) que anuncien l'arribada del sol que és Crist ressuscitat! [...] El trobament personal amb Crist il·lumina de nova llum la vida, ens mena pel bon camí i ens empeny a esdevenir testimonis seus. La nova forma, que Ell ens porta d'esguardar el món i les persones ens fa penetrar més profundament en el misteri de la fe, que no és tan sols un conjunt d'enunciats teòrics que cal acollir i ratificar amb la intel·ligència, sinó assimilar una experiència, viure una veritat, la sal i la llum de tota la realitat."

M'alegra molt presentar *Sal i Llum* com un manual per al viatge cap a la Jornada Mundial de la Joventut 2002. Aquest llibre és un fruit d'un treball conjunt d'amor fet per l'Oficina de Catequesi de l'Assemblea de Bisbes del Quebec i l'Oficina Nacional de la Jornada Mundial de la Joventut a Toronto. Durant els darrers mesos, dos equips van treballar diligentment sota el guiatge savi del bisbe Gilles Cazabon, Clément Vigneault de l'Oficina de Catequesi dels Bisbes del Quebec a Montreal i el P. Serge Comeau del Departament de Catequesi de la Jornada Mundial de la Joventut 2002, per tal preparar aquesta guia per als joves sentinelles d'avui: els milers de *sentinelles* que s'estan preparant per a la Jornada Mundial de la Joventut 2002 en Toronto. També vull destacar la col·laboració de Michael Fellin, un jove professor laic i estudiant de teologia, que ha presentat l'antic missatge cristià als joves d'una manera desafiant i contemporània. Finalment, també vull fer constar que sense la paciència, l'empenta i l'amabilitat constant de Michael O'Hearn, director general de Novalis d'Ottawa, aquest llibre avui no existiria!

La intenció d'aquest manual és ser un catalitzador per a la pastoral juvenil de l'Església avui. La Jornada Mundial de la Joventut 2002 és el pretext i el context per al llibre. Tanmateix, està destinat també a aquells que no podran viatjar a Toronto el 2002 però que volen trobar el Senyor de la història allí on estiguin, al llarg del camí. Per mitjà de la meditació de la Sagrada Escriptura, els escrits del papa Joan Pau II (especialment els seus *Missatges per a la Jornada Mundial de la Joventut*), la carta apostòlica *Novo Millennio Ineunte* i l'exhortació postsinodal *Ecclesia in America*), la

vida dels beats i sants, les reflexions sobre el Baptisme, l'Eucaristia i la Reconciliació, s'invita els jove a revifar la fe en Jesucrist i el seu amor per l'Església per tal que la sal del baptisme no perdi la salabor i la llum de la fe no s'afebleixi, sinó que brilli amb més força entre les ombres i les tenebres del nostre temps.

El que subjau al cor d'aquesta gran aventura de la Jornada Mundial de la Joventut 2002 que està envaint el nostre país és la persona radiant de Jesucrist, Senyor i Salvador nostre, que fou crucificat i ressuscità per nosaltres i que invita els joves a enamorar-se d'ell i a descobrir una Església que és sempre jove. Sincerament, espero i prego perquè els joves al Canadà i arreu del món sigui portats a prop de Crist, la nostra llum, mentre accepten l'"estupenda tasca", la vocació i el repte de convertir-se en "sentinelles del matí" a l'aurora del nou mil·lenni.

P. Thomas Rosica, C.S.B.
President executiu i director nacional
de la Jornada Mundial de la Joventut 2002

1 d'octubre de 2001, festa de Santa Teresa de Lisieux,
doctora de l'Església i una de les patrones de les Jornades Mundials de la Joventut

MISSATGE DEL SANT PARE ALS JOVES DEL MÓN AMB MOTIU DE LA XVII JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT

“Vosaltres sou la sal de la terra... vosaltres sou la llum del món” (Mt 5,13-14)

Benvolguts joves,

1. En la meua memòria resta viu el record dels moments extraordinaris que hem viscut plegats a Roma, durant el Jubileu de l'any 2000, quan va venir en pelegrinatge fins a les tombes dels apòstols Pere i Pau. En llargues files silencioses va creuar la Porta Santa i us va preparar per rebre el sagrament de la Reconciliació; després en la vetlla vespertina i en la Missa del matí a Tor Vergata va viure una experiència espiritual i eclesial intensa; refermats en la fe, va tornar a casa amb la missió que us vaig confiar: esdevenir, en aquesta aurora del nou mil·lenni, testimonis coratjosos de l'Evangeli.

L'esdeveniment de la Jornada Mundial de la Joventut ha esdevingut ja un moment important de la vostra vida, com també de la vida de l'Església. Us invito doncs a començar a preparar-vos per a la XVII edició d'aquest gran esdeveniment, que tindrà la seva celebració internacional a Toronto, al Canadà, l'estiu de l'any vinent. Serà una nova ocasió per trobar Crist, donar testimoni de la seva presència en la societat contemporània i esdevenir constructors de la “civilització de l'amor i de la veritat”.

2. “Vosaltres sou la sal de la terra... vosaltres sou la llum del món” (Mt 5,13-14): aquest és el tema que he triat per a la pròxima Jornada Mundial de la Joventut. Les dues imatges de la sal i de la llum que Jesús utilitza són complementàries i riques de sentit. De fet, a l'antiguitat la sal i la llum eren considerades elements essencials de la vida humana.

“Vosaltres sou la sal de la terra...”. Una de les funcions primàries de la sal, com és ben sabut, és la d'assaonar, de donar gust i sabor als aliments. Aquesta imatge ens recorda que, mitjançant el baptisme, tot el nostre ésser ha estat transformat profundament, perquè ha estat “assaonat” amb la vida nova que ve de Crist (cf. Rm 6,4). La sal, gràcies a la qual la identitat cristiana no es desnaturalitza, àdhuc en un ambient fortament secularitzat, és la gràcia baptismal que ens ha regenerat, fent-nos viure en Crist i capaços de respondre a la seva crida d’“oferir-nos com una víctima viva, santa i agradable a Déu” (Rm 12,1). Escrivint als cristians de Roma, sant Pau els exhorta a manifestar clarament la seva forma diferent de viure i de pensar respecte als seus contemporanis: “No us emmotlleu al món present; deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu, allò que és bo, agradable a Ell i perfecte” (Rm 12,2).

Durant molt de temps la sal ha estat també el mitjà que s'utilitzava habitualment per conservar els aliments. Com a sal de la terra, sou cridats a conservar la fe que heu rebut i a transmetre-la intacta als altres. La vostra generació ha d'afrontar amb particular força el repte de mantenir íntegre el dipòsit de la fe (cf. 2Te 2,15; 1Tm 6,20; 2Tm 1,14).

Descobriu les vostres arrels cristianes, apreneu la història de l'Església, aprofundiu la consciència del llegat espiritual que us ha estat transmès, seguiu els testimonis i els mestres que us han precedit! Només mantenint-vos fidels als manaments de Déu, a l'Aliança que Crist ha segellat amb la seva sang vessada a la Creu, podreu ser els apòstols i els testimonis del nou mil·lenni.

És propi de la condició humana i, d'una manera particular, de la joventut, cercar l'Absolut, el sentit i la plenitud de l'existència. Benvolguts joves, no us acointenteu amb res que estigui per sota dels ideals més elevats! No us deixeu descoratjar per aquells que, desil·lusionats de la vida, s'han fet sords als anhels més profunds i més autèntics del seu cor. Teniu raó de no conformar-vos amb diversions insípides, modes passatgeres i projectes reductius. Si conserveu grans desitjos per al Senyor, sabreu evitar la mediocritat i el conformisme, tan estesos en la nostra societat.

3. “Vosaltres sou la llum del món...”. Per als qui escoltaren Jesús al principi, com també per nosaltres, el símbol de la llum evoca el desig de veritat i la set d'atènyer la plenitud del coneixement, que hi ha al més íntim de tot ésser humà.

Quan la llum es va afeblint o desapareix del tot, no som capaços de distingir la realitat circumdant. Al cor de la nit ens podem sentir atemorits i insegurs, i llavors esperem amb impaciència l'arribada de la llum de l'aurora. Benvolguts joves, us toca a vosaltres de ser els sentinelles del matí (cf. Is 21,11-12) que anuncien l'arribada del sol que és Crist ressuscitat!

La llum de la qual Jesús ens parla a l'Evangeli és la de la fe, do gratuït de Déu, que ve a il·luminar el cor i a esclarir la intel·ligència: “El mateix Déu que digué: *Que la llum resplendeixi enmig de les tenebres*, és el qui ara ha resplendit en els nostres cors; així som il·luminats amb el coneixement de la glòria de Déu, que brilla en el rostre de Crist” (2Co 4,6). És per això que les paraules de Jesús adquireixen un relleu extraordinari quan explica la seva identitat i la seva missió: “Jo sóc la llum del món. El qui em segueix no caminarà a les fosques, sinó que tindrà la llum de la vida” (Jn 8,12).

El trobament personal amb Crist il·lumina de nova llum la vida, ens mena pel bon camí i ens empeny a esdevenir testimonis seus. La nova forma, que Ell ens porta d'esguardar el món i les persones ens fa penetrar més profundament en el misteri de la fe, que no és tan sols un conjunt d'enunciats teòrics que cal acollir i ratificar amb la intel·ligència, sinó assimilar una experiència, viure una veritat, la sal i la llum de tota la realitat (cf. *Veritatis Splendor*, 88).

En el context actual de secularització, en què molts dels nostres contemporanis pensen i viuen com si Déu no existís o són atrets per formes de religiositat irracionals, és necessari que precisament vosaltres, benvolguts joves, refermeu que la fe és una decisió personal que compromet tota l'existència. Que l'Evangeli sigui el gran criteri que guiï les decisions i les orientacions de la vostra vida! Així esdevindreu missioners amb els gestos i les paraules i, arreu on trebal·leu i visqueu, sereu signes de l'amor de Déu, testimonis creïbles de la presència amorosa de Crist. No ho oblideu: “Ningú no encén una llàntia per posar-lo sota una mesura” (Mt 5,15)!

Així com la sal dóna sabor al menjar i la llum il·lumina les tenebres, així la santedat dóna sentit ple a la vida i la fa reflex de la glòria de Déu. Quants sants, fins i tot entre els joves, aplega la història de l'Església! En el seu amor per Déu han fet resplendir les pròpies virtuts heroiques davant del món, esdevenint models de vida que l'Església ha senyalat per a ser imitats. Entre molts d'altres basta recordar: Agnès de Roma, Andreu de Phú Yên, Pedro Calungsod, Giuseppina Bakhita, Teresa de Lisieux, Pier Giorgio Frassati, Marcel Callo, Francesc Castelló i Aleu o, encara, Kateri Tekakwitha, la jove iroquesa anomenada “el liri dels Mohawks”. Prego al Déu tres vegades sant que, per la intercessió d'aquest estol immens de testimonis, us faci sants, benvolguts joves, els sants del tercer mil·lenni!

4. Estimats, és el moment de preparar-se per a la XVII Jornada Mundial de la Joventut. Us invito especialment a llegir i aprofundir la carta apostòlica *Novo Millennio*

Ineunte, que he escrit a l'inici de l'any per acompanyar els batejats en aquesta nova etapa de la vida de l'Església i dels homes: “Un nou segle, un nou mil·lenni s'obren a la llum de Crist. Tanmateix, no tots albiren aquesta llum. Nosaltres tenim el deure fantàstic de ser-ne el “reflex”” (n. 54).

Sí, és l'hora de la missió! En les vostres diòcesis i en les vostres parròquies, en els vostres moviments, associacions i comunitats el Crist us crida, l'Església us acull com a casa i com a escola de comunió i de pregària. Aprofundiu l'estudi de la paraula de Déu i deixeu que il·lumini la vostra ment i el vostre cor. Traieu força de la gràcia sacramental de la Reconciliació i de l'Eucaristia. Freqüenteu el Senyor en aquell “cor a cor” que és l'adoració eucarística. Dia rere dia, rebreu una nova empenta que us permetrà de confortar aquells que sofreixen i de portar la pau al món. Hi ha tantes persones ferides per la vida, excloses del desenvolupament econòmic, sense sostre, una família o una feina; moltes es perden en falses il·lusions o han abandonat tota esperança. Contemplant la llum que resplendeix en la faç de Crist ressuscitat, apreneu també vosaltres a viure com a “fills de la llum i del dia” (1Te 5,5), manifestant a tots que “els fruits de la llum són bondat, justícia i veritat” (Ef 5,9).

5. Benvolguts joves amics, per tots els qui pugueu, la cita és a Toronto! En el cor d'una ciutat multicultural i pluriconfessional anunciarem la unitat de Crist Salvador i la universalitat del misteri de salvació del qual l'Església és sacrament. Pregarem per la comunió plena entre els cristians en la veritat i en la caritat, responent a la prompta invitació del Senyor que desitja ardentment “que tots siguin u” (cf. Jn 17,11).

Veniu a fer ressonar a les grans artèries de Toronto l'anunci joiós de Crist que estima tots els homes i porta a l'acompliment tot senyal de bé, de bellesa i de veritat present en la ciutat humana. Veniu a manifestar davant del món la vostra joia d'haver trobat Crist Jesús, el vostre desig de conèixer-lo cada dia millor, el vostre compromís d'anunciar-ne l'Evangeli de salvació fins a les últims confins de la terra!

Els vostres coetanis canadencs es preparen ja per acollir-vos amb caliu i gran hospitalitat, juntament amb els seus bisbes i les autoritats civils. Per això els estic profundament agraït ja des d'ara. Que aquesta primera Jornada Mundial dels Joves a l'inici del tercer mil·lenni pugui transmetre a tots un missatge de fe, d'esperança i d'amor!

Que la meva benedicció us acompanyi, mentre confio a Maria, Mare de l'Església, cadascú de vosaltres, la vostra vocació i la vostra missió.

Castel Gandolfo, 25 de juliol de 2001

INTRODUCCIÓ

Sal i llum

En el món d'Internet, tant si busquem la pàgina web d'un país com una obra d'art o un lloc que tingui la resposta a una pregunta, existeixen diversos motors de cerca que podem utilitzar perquè ens guiïn pel camí correcte. La situació no és gaire diferent en el vast món de la cerca de sentit. El Sant Pare suggereix un motor de cerca inusual als joves d'avui que busquen un ideal de vida. Per a aquesta gran celebració de la JMJ 2002, ha escollit unes paraules de Jesús que no veiem amb gaire freqüència en els murs de les nostres ciutats ni al camp:

“Vosaltres sou la sal de la terra... Vosaltres sou la llum del món” (Mt 5,13-16)

Un llibre de companyia

En aquest Manual, pots traçar el teu propi itinerari. Comença amb el primer camí:
Jornada Mundial de la Joventut: A la cerca de l'amor i de la veritat.

Et posarà en camí i, mentre vas caminant, t'ajudarà a triar entre els altres set temes quins t'interessen més a tu.

Camí 2: *Cors al lloc correcte: Ser sal i llum per al nostre temps*

Camí 3: *L'amor que transcendeix el temps: Jesús i els seus deixebles, ahir i avui*

Camí 4: *L'ull d'una agulla: Viure una vida moral*

Camí 5: *2000 anys de joventut: L'Església, una comunitat en canvi constant*

Camí 6: *Dóna'm un senyal!: Oració, sagraments i celebració*

Camí 7: *Els pobres, la nostra prioritat principal: A la cerca de justícia i solidaritat*

Camí 8: *Defensa la teva fe: Sigues testimoni de l'Evangeli*

A més de llegir el text, no dubtis a posar-te en acció: al final de cada camí trobaràs diferents pautes sota el títol **Activitats suggerides**.

Per complementar el teu Manual, potser és bo que tinguis un bloc de notes o un diari en el qual podràs escriure les teves pròpies reflexions sobre els temes plantejats, les teves respostes a les preguntes que s'hi fan i qualsevol altre record dels “camins” que tinguis.

Una guia d'ajuda

Coneixes altres persones a les quals els agradaria viatjar per aquest camí junt amb tu i compartint-lo en un grup? Per utilitzar aquest Manual amb un grup o equip, llegeix els **Suggeriments per compartir en grup** al final de cada camí. Pots elegir les que s'adeqüin millor a les circumstàncies i als interessos comuns dels membres del grup.

Ve't aquí alguns “indicadors” per al viatge. Et recomanem que els segueixis per tal que el grup se'n beneficiï completament:

Per preparar-te per a la trobada, llegeix el “camí” que has elegit.

- Cerca un moment i un lloc en el qual ningú no pugui destorbar el grup.
- Crea un clima de veneració al començament de la reunió (un moment de silenci, un cant o una lectura de les Escripures).

- Fes una presentació abans d'aprofundir en el tema:
 - com et sents en aquest moment?
 - per a la resta del debat, segueix el procés que es proposa al final del camí que el teu grup ha escollit o, més encara, adapta aquest procés perquè s'adeqüi al grup.
- Junts escolliu el camí, el dia, l'hora i el lloc per a la propera trobada.
- Conclou cada trobada amb l'oració de la JMJ 2002.

ORACIÓ PER A LA JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT 2002

*Déu i Pare nostre,
el teu Fill Jesús ens crida a ser sal de la terra
i llum del món.
Deixa que la llum de la teva justícia brilli a les nostres vides,
perquè les nostres paraules assaonin el món
amb el sabor del teu Evangeli.
I que les nostres vides siguin exemples brillants
de Jesús, que és la Llum Veritable.
T'ho demanem per Jesucrist Senyor Nostre, el teu Fill,
que viu i regna amb tu en la unitat de l'Esperit Sant,
Déu pels segles dels segles.
Amén.*